

og uden at Legislaturen i mindste Maade har indladt sig paa dens Prøvelse, opstaaer Spørgsmaal om Maaden, hvorpaa Udgifterne dertil skulle udredes. Naar jeg i sin Tid, som Medlem af Udvalget, da jeg fandt, at der var en almindelig Stemning, derfor baade i det daværende Landsting og det tidligere Folkething, deeltog i Vedtagelsen af den Tillægsparagraph, som Folkethinget havde vedtaget angaaende Gloatindretningen, saa gjorde jeg det, deels fordi det blot var en Myndighed, der skulde tillægges Regjeringen, hvilken, efterat den havde faaet en endelig Betænkning af Communalbestyrelsen derom, som hidtil manglede, da havde at benytte eller ikke at benytte denne Myndighed, og deels fordi det blev opgivet dengang, hvad jeg ikke turde modsigge, at den hele Indretnings Sværkættelse kunde blive opholdt i lang Tid, naar man ikke i den nu forgangne Sommer blev sat istand til at lægge Haand saavel paa Gloatindretningen som paa de øvrige som gavnlige erkendte Foretagender. Nu er Stillingen ikke blot bleven anderledes derved, at der er Spørgsmaal om, hvorvidt jeg endnu som Indretningsminister skulde give Anledning til, hvad Regjeringens øvrige Medlemmer heller ikke synes at være stemte for, at tage Initiativet til en Lov, hvorved man forlangte en Myndighed, som i Grunden er ubehagelig for Regjeringen at have paa en Tid, da Legislaturen, saa at sige, aldeles ikke har indladt sig paa Sagen. Det er ikke blot forandret derved, at jeg, hvis jeg vilde have proponeret en ny Paragraph i Loven af den Natur, som den omhandlede, da maatte have taget et Initiativ, hvortil jeg paa ingen Maade kunde være tilbøielig, fordi jeg aldeles ingen Overbeviisning har om den tidtmeldte Indretnings Hensigtsmæssighed; men der er ogsaa en meget mærkelig Omstændighed, der gjør, at jeg ei dertil kunde finde mig besvøiet. Nu er der ikke Tale om, at Indretningen kan udføres i nuværende Sommer, eller at der nu kunde lægges nogen definitiv Plan, til at indlade sig paa Foretagendet, hvorved man kunde sikre dets Udførelse i næste Foraar. Stillingen er nu en ganske anden, og jeg troer, at man uden mindste Skade, ja i mange Henseender endog saa med stor Nytte, kunde over-

lade Sagens Gjennemførelse til en tilkommende Rigsdag, der vil begynde først i October Maa-ned. Naar den ærede Taler har sagt, at Kjøbenhavns Indvaanere have en uafviselig Ret til at faae Latrinvæsenet forandret, skal jeg aldeles ikke benægte det; men der er opfastet store Tvivl, om ikke den Stank, man undertiden bliver uleiligt af paa Grund af det nuværende Latrinvæsens store Ufuldkommenheder, ikke i en endnu højere Grad vilde indtræde, naar man fik en saadan Gloatindretning som den, der er bragt i Forslag. Man har fra saa mange andre Steder hørt Erfaring om, at saadanne Gloatindretninger have medført saa store Ulemper, at man i højeste Grad har maattet fortryde, at de ere blevne indførte. Jeg troer virkelig ikke, at Publicum her i det Hele taget er nogenlunde instrueret om denne Sag, og jeg troer heller ikke, at der hos Befolkningens Fleertal, ikke engang hos Communalbestyrelsen, er særdeles Tilbøielighed dertil; men det er blevet offentligt udtalt med saamegen Styrke, at det var Noget, man endelig maatte gjøre, at Communalbestyrelsen er gaaet ind paa det foreløbigt, idet den dog stoler paa, at Sagen vil blive underkastet en nærmere Prøvelse saavel fra dens egen som fra Regjeringens Side, inden der bliver taget Beslutning om Sagens Gjennemførelse. Jeg troer altsaa virkelig ikke, at der er nogen Anledning til enten at anke over Mangel paa Consequents fra min Side eller iøvrigt beklage, at der ikke er fremlagt et saadant Forslag som det omhandlede. Da den Tillægsparagraph, som er kommen ind i Regjeringensudkastet i forrige Rigsdagsamling, kun gaaer ud paa, at give Regjeringen en Myndighed, og derimod ikke gaaer ud paa, at den skulde være nødsaget til at stadfæste den Indretnings Indførelse, hvorom der her er Spørgsmaal, uden Hensyn til den Overbeviisning, den maatte have om dens Hensigtsmæssighed, saa kan egentlig ikke fra Regjeringens Side have Noget imod, at man giver denne Myndighed; men jeg troer dog, at man er i en mere forlegen Stilling ved at have den Myndighed, fordi Sagen ikke er bleven prøvet, end om Sagen iforveien var bleven underkastet en Prøvelse. Men Regjeringen kan paa ingen